

Vzpomínky na zubní ambulance NsP Bílina, období 1980 až 1989.

Jako pramen při zpracování této kapitoly byla použita kronika BSP zubního oddělení Nemocnice s poliklinikou v Bílině, která zahrnuje období od září 1980 do roku 1989. Jde v pořadí o druhou kroniku tohoto kolektivu a do dnešních dnů ji uchovala zubní lékařka MUDr. Jarmila Štiglerová.

Od roku 1960 byl vedoucím zubním lékařem v Bílině MUDr. Rovner (*1917). Jemu podřízené zubní ordinace byly tehdy ještě rozmístěny v centru a kolem centra města Bíliny, poliklinika na Pražském Předměstí ještě neexistovala.

O rok později v roce 1961 zubaři, jejich zdravotní sestřičky a zubní laborantky založili BSP.

Na snímku jsou čerstvé maminky Eva Poláková a Marie Nováčková s jejich ratolestmi, obklopené a obdivované členy kolektivu zubařských pracovníků.

První vedoucí brigády byla zvolena zakládající členka BSP MUDr. Edit Olivová (*1925). Ta pak na poliklinice snad v osmdesátých letech převzala po MUDr. Rovnerovi řízení zubních ambulancí a stala se primářkou stomatologického oddělení NsP v Bílině. MUDr. Rovner pracoval v Bílině 25 let, v posledních letech svého života jako závodní zubní lékař na VMG I.. V kronice je uvedeno

datum jeho úmrtí 28.5.1985 a celá BSP na něj jako na svého vynikajícího člena moc vzpomínala.

MUDr. Edit Olivová řídila zubní ambulance ve funkci primářky po celé období 1980-1989 vyjma krátké doby ve druhé polovině roku 1982. Tehdy na konci léta onemocněla infekční žloutenkou. Ve funkci řízení primariátu ji pak zastupoval MUDr. Ondřej Brabec, který ordinoval snad v zubní ambulanci obvodu č.3 a později v ordinaci v Hostomicích. MUDr. Ondřej Brabec je zachycen na dalším snímku:

Jakmile se MUDr. Edit Olivová uzdravila, pokračovala ve výkonu funkce primářky stomatologického oddělení.

Střední zdravotnický personál řídila na zubním primariátu vrchní sestra. Počátkem výše uvedeného období vykonávala tuto funkci sestra Jiřina Rysová, v červnu 1984 odešla do důchodu. Od 06/1984 do roku 1986 byla vrchní sestrou zdravotní sestra Jana Jandová a další vrchní sestrou od roku 1986 byla sestra Eva Poláková.

Celá BSP měla zhruba 32 členů, v průběhu doby ale docházelo k menším početním změnám. Občas se někdo odstěhoval, byli přijímáni noví členové podle potřebného doplňování jednotlivých pracovišť. BSP tvořili zubní lékaři, zdravotní sestřičky a zubní laborantky, instrumentářky. MUDr. Edit Olivová mimo post primářky byla první vedoucí BSP a ve svém volném čase oblékala myslivecký šat, to se z ní stal nimrod se vším, co k tomu přísluší. V roce 1985 (v květnu) oslavila šedesáté narozeniny a ve funkci vedoucí BSP ji od 01/1985 nahradil MUDr. Bernard Macák. Ten je zobrazen na další fotografii:

Po krátké době v březnu 1986 byla novým, třetím vedoucím BSP zubního oddělení zvolena zubní laborantka Zdeňka Janušová.

V kolektivu pracovaly i úsekové důvěrnice (ROH). Postupně jimi byly zdravotní sestry Eva Poláková, Vladimíra Soufková, provdaná Formanová, a Hana Brůhová.

V období 1980 až 1989 bylo stomatologické oddělení tvořeno šesti zubními obvody a dalšími závodními zubními ordinacemi. V první polovině roku 1980 pracovalo na bílinsku šest zubních lékařů. Kromě primářky MUDr. Edit Olivové

to byl MUDr. Bernard Macák (obvod č.2), MUDr. Ondřej Brabec (velký účastník televizních soutěží, byl snad na obvodě č.3), dentista Jaroslav Bažant (snad obvod č.4, v letech 1987 až 1989 však jistě v ordinaci u Úpravny uhlí Ledvice). Dále zde byli MUDr. Rovner (závodní zubní ordinace VMG I.) a MUDr. Jarmila Štiglerová (do 09/1981 na mateřské dovolené a potom v zubní ordinaci u Elektrárny Ledvice). Tento počet byl nedostatečný, a proto byly v září 1980 bílinské zubní ordinace doplněny pěti mladými lékařkami (MUDr. Dana Skálová, MUDr. Eva Obermajerová, MUDr. Eva Svobodová, MUDr. Helena Petrů, MUDr. Eva Řezníková) a jedním mladým lékařem (MUDr. Pavel Hladík), všichni byli čerstvými absolventy studia medicíny.

Na obvod č.1 NsP Bílina nastoupila mladá MUDr. Dana Skálová. Pracovala zde od září 1980 až do června 1983, kdy nastoupila na mateřskou dovolenou. Zastupovala ji pak MUDr. Eva Řezníková a od března 1987 na obvod č. 1 nastoupil MUDr. Erich Radmacher. Za rok, v březnu 1988, ukončil MUDr. Radmacher úspěšně druhou atestaci. Ujímá se pak i složitějších chirurgických zákroků pro celou bílinskou oblast, což bylo dříve posíláno na stomatochirurgii do Ústí nad Labem. MUDr. Erich Radmacher byl též dobrým hráčem šachové hry, často hrával s MUDr. Jarmilou Štiglerovou a později po roce 1996 i s technickým náměstkem HNSP s. r.o. Oldřichem Hromádkou.

V září 1980 z obvodu č.2 přešel MUDr. Bernard Macák na pobočku v Panelovém sídlišti a na jeho místo nastoupil nový zubař MUDr. Pavel Hladík. Ten se ale bohužel v říjnu 1981 odstěhoval do Děčína a situace na obvodu č. 2 se pak řešila výpomocemi a posilami zubních lékařů z Teplic. Byli to postupně MUDr. Hanušková (od 04/1982, v březnu potom 1983 odchází do Duchcova), MUDr. Jentschová (na tři měsíce od 04/1983 do 07/1983) a MUDr. Zgroch (od 10/1983).

Na obvod č.5 nastoupila v září 1980 další mladá lékařka MUDr. Eva Obermajerová. Tento obvod byl původně na poliklinice, v dubnu 1984 pak byl přesunut do nově vybudovaného stomatologického zařízení v sídlišti SHD a slavnostní otevření zde proběhlo za přítomnosti televize. MUDr. Obermajerová v srpnu 1984 odchází za manželem do Rakovníka a po ní na obvod č.5 přichází na podzim 1984 MUDr. Anna Gelčinská. Ta si potom po roce 1990 ordinaci pořídila jako soukromou.

Dvojitý obvod č.6 (Pražské Předměstí I. + Pražské Předměstí II.) převzaly v září 1980 hned dvě mladé lékařky, MUDr. Eva Svobodová a MUDr. Helena Petřů. Posledně jmenovaná se v srpnu 1981 stěhuje za svým budoucím manželem Zdeňkem, v září 1981 se vdává a přijímá nové jméno MUDr. Helena Holubovská. V září 1981 nasupuje na obvod č.6 k MUDr. Evě Svobodové po absolvování vojenské služby MUDr. Oskar Holoubek. Oba jsou láska ještě ze studií a v březnu 1982 spolu uzavírají i svazek manželský. Šťastní novomanželé Holoubkovi jsou na dalším snímku, přijímají gratulace :

V červenci 1982 se ale oba stěhují do Hradce Králové. Potom na obvodě č.6 probíhá zástupování různými lékaři. Například na půl roku, do března 1984, je zde zubní lékařka MUDr. Knobová. V období 01/1984 až 05/1984, kdy šla na mateřskou dovolenou, byla na obvodě č.6 MUDr. Blažková. Pak na tomto obvodu ordinovala jako výpomoc z Teplic MUDr. Šlajsová a od 05/1985 do 07/1985 další výpomoc z Teplic MUDr. Květa Timková. Na rok, od května 1987 do května 1988, zde pracovala mladá MUDr. Hoosová, která pak odešla z rodinných důvodů. V září 1987 rovnou po promoci nastoupila v Bílině MUDr.

Ivana Vyhnánková, od 06/1988 provdaná jako Ferstelová. Ta potom odešla na mateřskou dovolenou v březnu 1989.

MUDr. Eva Řezníková zpočátku zastupovala v jednotlivých ordinacích, například v první polovině roku 1982 MUDr. Bernarda Macáka na pobočce v Panelovém sídlišti. Ten si natrhl při volejbalu achillovu šlachu a musel na operaci s delší pracovní neschopností. V roce 1983 odešla MUDr. Dana Skálová z obvodu č.1 na mateřskou dovolenou a MUDr. Eva Řezníková její obvod převzala. V roce 1987 byla opět na pobočce v Panelovém sídlišti, vdala se a pod jménem MUDr. Eva Yaghiová si tuto ordinaci po roce 1990 pořídila jako soukromou.

Mimo zubní ordinace na poliklinice a v bílinských sídlištích existovaly na Bílinsku ještě další závodní zubní ambulance. Už dříve byla zmíněna závodní ordinace u VMG I, tu si po roce 1990 zprivatizoval MUDr. Bernard Macák. V další, u Úpravny uhlí Ledvice, pracovala MUDr. Jarmila Štiglerová. Tato lékařka po roce 2005 přešla do zdravotního střediska v Hostomicích, kde do té doby, než se přesunul do Teplic, ordinoval MUDr. Ondřej Brabec. MUDr. Jarmila Štiglerová si ordinaci v Hostomicích odkoupila od Fondu národního majetku, a tak zde pracovala až do svého důchodu ve svém.

Na předcházejícím fotografickém záběru z ordinace v Hostomicích je MUDr. Jarmila Štiglerová se svou zdravotní sestřičkou Zdeňkou Bednaříkovou. Na dalším snímku vyřizuje MUDr. Štiglerová zdravotní dokumentaci :

A to byl poslední obrázek ze stomatologické ordinace v Hostomicích, v zubním křesle je jako pacient – oběť autor tohoto textu.

Zdravotní středisko se zubní ambulancí bylo i v Kostomlatech, kde ordinovala na sklonku svého života MUDr. Edit Olivová.

Je zřejmé, že v kronice zubního oddělení za období 1980 až 1989 je zachyceno mnoho jmen a rozličných osudů celkem dvaceti osmi zubních lékařů a lékařek. S nimi v ordinacích pracovaly zdravotní sestřičky a zubní laborantky, které lze alespoň vyjmenovat.

Zdravotní sestry : Věra Vodná, Eva Poláková, Marie Nováčková, Vladimíra Šoufková, provdaná Formanová, Bohumila Šlégrová, Věra Stuchlá, Trauda Schejbalová, Dana Janotová, Hana Brůhová, Naďa Weiglová, Jana Jandová, Jitka Zídková, Vlasta Pitková, Dana Kundrátová, Květa Kratochvílová, Ladislava Hlaváčková, Irena Mejzlíková, Zdeňka Svobodová, provdaná Bednaříková, Hana Feldigelová – Půhoná, Jana Rojíková, Rosemarie Matusová, Jana Lujetkovičová, Erika Nováková, Zlatka Krausová, Lenka Semerádová, Lenka Sokolová.

Zubní laborantky a laborant : Zdeňka Janušová, Dana Zavřelová, Zdeňka Princílková, František Kratochvíl, Růžena Burková, Jizbová, Rubešová, Miluše Stehlíková, provdaná Šetková, Alena Ferenčíková, Jana Jetelová.

Ti všichni v průběhu desetiletí 1980 až 1989 prožili spoustu příběhů, o kterých by se dalo napsat mnoho stránek. Členkám kolektivu se též v uvedeném období narodila řada šikovných dětí. Lékaři i zdravotní sestry se vzdělávali a získávaly se atestace. A především se všichni věnovali svým pacientům a zdatně je léčili.

Děkujeme MUDr. Jarmile Štiglerové, že zachovala do dnešní doby kroniku stomatologického oddělení NsP Bílina a že nám umožnila ji použít jako významný pramen pro seznámení se s obdobím let 1980 až 1989.